

โครงการ	โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning :PBL) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทัพไทย
แผนงาน	บริหารวิชาการ
สนองกลยุทธ์โรงเรียนที่	:กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	โรงเรียนบ้านทัพไทย
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นางสุปราณี ศิริวัฒน์วิมล
ลักษณะโครงการ	ต่อเนื่อง
ระยะเวลาดำเนินการ	1 ปี (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568)

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศโดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิต(กระทรวงศึกษาธิการ 2560:1) สำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ 3R7C ประกอบด้วย 3R ได้แก่ อ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็น 7C ได้แก่ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนการทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำทักษะด้านการศึกษาสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ตั้งนั้นการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการเรียนรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 (21st century skills) จึงจำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วรุนแรงพลิกผันและคาดไม่ถึงคนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว (วิจารณ์ พานิช, 2555:18-19)

การจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน Problem -Based Learning : PBL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้ปัญหาเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวพัฒนาทักษะกระบวนการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนในด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนสามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง นักเรียนจะได้ฝึกฝนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยการแก้ปัญหาอย่างมีความหมายต่อนักเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550:1) โดยยวดีสิริ อิศรเสนา ณ อยุธยา (2559:38) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา รูปแบบหนึ่ง ซึ่งครูมีหน้าที่เลือกวิธีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับวัย เนื้อหาจุดประสงค์ในการเรียนรู้และผลที่ได้รับ โดยนำมามาตรฐานการศึกษามาใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนตามหัวข้อที่สอน ครูอาจสอนตามหัวข้อโดยแยกตามแต่ละกระบวนการหรือนำมาสอนร่วมกันที่ละส่วนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสามารถของครู เป็นการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือกระทำอย่างกระตือรือร้น และได้ผลงานออกมา โดยใช้กระบวนการต่างๆ ในการ

จัดการเรียนการสอน นักเรียนได้เรียนรู้จากการวางแผนทำกิจกรรม สืบค้น และการคิดแก้ปัญหาสอดคล้องกับ
วิจารณ์ พานิช (2555:15) ครูต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในการเรียนรู้ให้
นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง ทฤษฎีการ
เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) เป็นทฤษฎีที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนอย่าง
แพร่หลาย ในปัจจุบันเนื่องจากเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญในตัวผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้โดยใช้
“ปัญหา” มาเป็นฐานในการแสวงหาความรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาได้ด้วยตนเอง
จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาชาวอเมริกันซึ่งเป็นผู้คิดค้น วิธีสอนแบบแก้ปัญหา และเป็นผู้เสนอ
แนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ หรือ ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) จากแนวคิดนี้
ได้นำไปสู่แนวคิดของการสอนในรูปแบบต่างๆ ดังที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งแนวคิดของ PBL ก็มีรากฐานมาจาก
แนวคิดของ ดิวอี้ เช่นเดียวกัน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning หรือ PBL) เป็น
รูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดตามทฤษฎี การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียน
เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษาไปพร้อมกันด้วย
การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไขปัญหา
เป็นหลัก ถ้ามองในแง่ของยุทธศาสตร์การสอน PBL เป็นเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วย
ตนเอง เผลอหน้ากับปัญหาด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิด
วิจารณ์ญาณ แก้ปัญหาการคิดสังเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นต้น และ
ประกอบด้วยโรงเรียนบ้านทัพไทย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เป็น
โรงเรียนขนาดเล็ก และมีบุคลากรทางการศึกษาน้อย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำเอาทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา โรงเรียนบ้านทัพไทย โดยนำมาจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active
Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างเป็น
ระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการและได้ฝึกคิดอย่างฉลาด อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะเพื่อการ
ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning :PBL) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทัพไทย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning :PBL) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทัพไทย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning :PBL) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทัพไทย

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียนร้อยละ 100 ของโรงเรียนบ้านทัพไทย มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning :PBL) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทัพไทย

3.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning :PBL) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านทัพไทย

4. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

- 1) นักเรียนชั้นอนุบาล 3 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านทัพไทย จำนวน 14 คน
- 2) ครู และบุคลากรโรงเรียนบ้านทัพไทย จำนวน 3 คน

5. กิจกรรม / เป้าหมาย / แผนการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบ

กิจกรรม	เป้าหมาย	แผนการดำเนินงาน				ผู้รับผิดชอบ
		ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	
1.กิจกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา	การบริหารจัดการ มีประสิทธิภาพ					นางสุปราณี ศิริวัฒนวิมล
2.กิจกรรมงานทะเบียนนักเรียนและเทียบโอนผลการเรียน						
3.กิจกรรมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา						
4.งานการเงิน						
5.งานพัสดุ						
6.งานธุรการโรงเรียน						
7.งานจัดระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน						

กิจกรรม	เป้าหมาย	แผนการดำเนินงาน				ผู้รับผิดชอบ
		ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	
8. ปรับปรุงซ่อมบำรุงครุภัณฑ์						
9. จัดซื้อครุภัณฑ์ การเรียนการสอนและสำนักงาน						
10.งานบริหารด้านอื่นๆ						

6. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งสิ้น 12,300 บาท (หนึ่งหมื่นสองพันสามร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรม / ขั้นตอน	งบประมาณ				รวม
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	อื่นๆ	
1.กิจกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา					
2.กิจกรรมงานทะเบียนนักเรียนและเทียบโอนผลการเรียน					
3.กิจกรรมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา					
4.งานการเงิน					
5.งานพัสดุ					
6.งานธุรการโรงเรียน					
7.งานจัดระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน			4,100		
8. ปรับปรุงซ่อมบำรุงครุภัณฑ์					
9. จัดซื้อครุภัณฑ์ การเรียนการสอนและสำนักงาน			4,100		
10.งานบริหารด้านอื่นๆ			4,100		
รวม			12,300		

หมายเหตุ ขออภัยทุกรายการ

7. การวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (ปริมาณ,คุณภาพ,เวลา,ค่าใช้จ่าย)	เกณฑ์	เครื่องมือ
ผลผลิต (Output) 1. ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	ร้อยละ 80	แบบรายงานการจัดกิจกรรม
ผลผลิต (Output) 1. การบริหารจัดการของโรงเรียน มีความเข้มแข็งทุกด้าน 2. โรงเรียนมีคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสากล สพฐ. และ สมศ.	ร้อยละ 100 ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา	แบบสอบถาม รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

8. ผลที่คาดว่าจะเกิด

- 8.1 โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล มีความเข้มแข็ง
- 8.2 ผู้เกี่ยวข้องมี ความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ 80
- 8.3 โรงเรียนมีคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสากล สพฐ. และ สมศ.

9. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

- 9.1 โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล มีความเข้มแข็ง
- 9.2 ผู้เกี่ยวข้องมี ความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ 80

10. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่อการปิดช่องว่างของเป้าหมาย (project's contribution to target gap)**

บุคลากรในโรงเรียน/ชุมชน /ผู้ปกครองนักเรียน /คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสุปราณี ศิริวัฒน์วิมล)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายกฤติเดช สุขसार)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งขุนน้อยหนองจานวิทยา

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทัพไทย